

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a z členiek senátu JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Jarmily Urbancovej v právnej veci navrhovateľov **1/ Ing. R. V.**, nar. X., bytom v P., **2/ O. V.**, nar. X., bytom v P., **3/ J. B.**, rod. Z., nar. X., bytom v P., **4/ D. Z.**, nar. X., bytom v P., **5/ Ing. Š. Z.**, nar. X., bytom v P., proti odporcovi **Obvodnému pozemkovému úradu v Prešove**, Námestie mieru 2, Prešov, o preskúmanie rozhodnutia odporcu z 28. mája 2009, č. OPÚ-2009/00935-19/Bd, o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. novembra 2009, č. k. 1Sp/44/2009-12, na pojednávaní konanom 30. novembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24. novembra 2009, č. k. 1Sp/44/2009-12
p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Prešove z 28. mája 2009 č. OPÚ-2009/00935-19/Bd, náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Z obsahu administratívneho spisu mal za preukázané, že navrhovateľ 1/ si podaním z 20. augusta 2004 uplatnil nárok na vrátenie vlastníctva podľa § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z., podanie bolo odporcovi doručené 10. novembra 2004. Výzvou z 10. januára 2005 vyzval odporca navrhovateľa 1/ na odstránenie nedostatkov podania a konanie vo veci prerušil. Navrhovateľ 1/ postupne v období od 03. februára 2005 do 11. septembra 2005 doplnil svoje podanie v zmysle výzvy odporcu. Po výzve odporcu z 10. októbra 2007 Správa katastra Prešov doručila v podaní z 15. decembra 2007 požadovanú grafickú a písomnú identifikáciu parciel. Rozhodnutím z 12. novembra 2008 odporca opätovne vyzval navrhovateľa 1/ na predloženie ďalších dôkazov vo veci, a to plnomocenstva na zastupovanie ostatných oprávnených osôb, matričné doklady preukazujúce splnenie podmienky oprávnenej osoby podľa zákona č. 503/2003 Z. z., doklady o štátnom občianstve Slovenskej republiky a trvalom pobyte na území Slovenskej republiky, úmrtné listy a okruh dedičov, ako aj písomný súhlas s použitím osobných údajov v konaní podľa zákona č. 503/2003 Z. z.. Konanie opätovne prerušil na 30 dní. Podaním z 18. decembra 2008 navrhovateľ 1/ predložil požadované doklady. Následne odporca vydal rozhodnutie, ktoré opravným prostriedkom napadol navrhovateľ 1/ a následne aj ostatní navrhovatelia.

Krajský súd dospel k záveru, že správny orgán v danej veci postupoval v intenciách zákona č. 503/2003 Z. z. a zákona č. 71/1967 Zb., pre svoje rozhodnutie si zadovážil dostatok skutkových podkladov, vo veci zistil skutočný stav a jeho právny názor bol skutkovo a právne odôvodnený. Záver, ku ktorému správny orgán dospel, korešponduje s platnou právnou úpravou, zistené skutočnosti podrobne uviedol vo svojom rozhodnutí.

K námietke navrhovateľov, že v dôsledku odporcom zavinených prierahov v konaní im vznikla škoda, krajský súd konštatoval, že táto skutočnosť by nemohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s ustanovením § 250j ods. 2 OSP a účastníkom náhradu trov nepriznal, lebo navrhovatelia v konaní nemali úspech a odporca zo zákona nemá nárok na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podali navrhovatelia 1/ až 5/ v zákonnej lehote odvolanie. Namietali, že im bolo znemožnené vydanie náhradného pozemku, a to prierahmi v konaní Obvodného pozemkového úradu v Prešove. V predpísanej lehote si podľa § 5 zákona

č. 503/2003 Z.z. uplatnili nárok na vrátenie vlastníctva v troch konaniach: zn. OPÚ-2005/00746-2, zn. OPÚ-2005/00727-3, zn. OPÚ-2005/00728-3, pričom po viacerých sťažnostiach na priet'ahy v konaní odporca rozhodol len v tretej z uvedených vecí (preskúmaným) rozhodnutím č. OPÚ-2009/00935-19/Bd. Bola im priznaná finančná náhrada vo výške 100,- Sk/m² - 10,- Sk/m² (ktoré navrhovatelia vrátili), t. j. 2,99 eura/m² za pozemok trhovej ceny 9.800,- Sk/m², t. j. 352,30 eura/m². V prípade, že by odporca konal v zmysle predpisov, bolo by navrhovateľom umožnené dostať náhradný pozemok a nie finančnú náhradu, čo im po účinnosti zákona č. 571/2007 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 503/2003 Z. z., bolo znemožnené. Je zrejmé, že došlo k porušeniu Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v znení protokolu č. 12, článku 1 - Všeobecný zákaz diskriminácie. Z uvedených dôvodov navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove zrušil a uložil Slovenskej republike v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z. povinnosť vyplatiť škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a priet'ahmi v konaní odporcu. Súčasne si uplatnili náhradu trov konania.

Odporca sa vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľov stotožnil s napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Prešove zotrvávajúc na stanovisku, že rozhodnutie č. OPÚ-2009/00935-19/Bd bolo vydané orgánom príslušným podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Poukázal na to, že plnenie náhrady a ani výber lokalít náhradných pozemkov nie je v jeho kompetencii, obvodný pozemkový úrad rozhoduje len o priznaní či nepriznaní nároku, či už o navrátení vlastníctva, alebo o priznaní práva na náhradu podľa § 4 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z.. Rovnako nie je povinnou osobou pre navrátenie vlastníctva k pozemku č. 3788 mesto Prešov, ako subjekt špecifikovaný v § 4 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. Tvrdenia navrhovateľov o úplnosti podkladov pre rozhodnutie o ich nároku označil za nepravdivé.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP). Odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1

veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľov nie je možné priznať úspech.

Zákon č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom je jedným zo zákonov reštitučného charakteru, ktorého cieľom vyjadreným v jeho preambule je spolu s ostatnými reštitučnými zákonmi (aj zákonom č. 229/1991 Zb. v platnom znení, zákonom č. 330/1991 Zb. v znení noviel - § 37 až § 39) zabezpečiť tzv. reštitučné procesy zmiernenia niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákone presne ustanovenom období vo vzťahu k presne vymedzenému okruhu osôb a na základe v zákone taxatívne ustanovených prípadov straty majetku.

Účelom zákona č. 503/2003 Z. z. v znení zákona č. 571/2007 Z. z. je navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu (zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov). Vlastnícke právo sa vracia k pozemkom, ktoré tvoria:

a/ poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria a

b/ lesný pôdny fond (§ 1 cit. zákona).

Podľa § 3 ods. 1 písm. l/ zákona č. 503/2003 Z. z. oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku vyvlastnenia za náhradu, ak nehnuteľnosť existuje a nikdy neslúžila na účel, na ktorý bola vyvlastnená.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. povinnými osobami sú právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona majú k pozemku vo vlastníctve Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo správy, a poľnohospodárske družstvá.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a/ zákona č. 503/2003 Z. z. vlastníctvo k pozemkom alebo k jeho častiam nemožno navrátiť, ak pozemok je vo vlastníctve inej fyzickej a právnickej osoby okrem povinnej osoby (§ 4 ods. 1 cit. zákona).

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z. v prípade uvedenom v odseku 1 sa oprávnenej osobe prevedú bezodplatne do vlastníctva iné pozemky vo vlastníctve štátu (ďalej len „náhradný pozemok“) v primeranej výmere a bonite, v akej boli jej pôvodné pozemky,

a to ak možno v tej istej obci, v ktorej sa nachádza prevažná časť pôvodných pozemkov, ak s tým oprávnená osoba súhlasí, alebo oprávnenej osobe sa poskytne finančná náhrada. Náhradný pozemok sa prevedie na oprávnenú osobu, ak jej bol rozhodnutím priznaný nárok na náhradu za pozemky, alebo za spoluvlastnícky podiel k pozemkom, ak výška takéhoto nároku predstavuje výmeru nad 400 m² a ak nárok v peniazoch je väčší ako 5.000,- Sk. Ak oprávnená osoba nespĺňa podmienky na priznanie nároku na náhradu za pozemky, náhrada za pozemky sa poskytne v peniazoch.

Podľa § 8a zákona č. 503/2003 Z. z. pri poskytnutí finančnej náhrady oprávnenej osobe podľa § 6 ods. 2 sa postupuje podľa ustanovenia cenového predpisu platného ku dňu nadobudnutia účinnosti zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a pripojeného administratívneho spisu ako aj spisu krajského súdu vedeného vo veci sp. zn. 1Sp/44/2009, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a preukázaného skutkového stavu veci, dospel odvolací súd k záveru, že závery súdu prvého stupňa majú oporu v náležitým spôsobom zistenom skutkovom stavu a správnej aplikácii príslušných zákonných ustanovení.

V konaní nebolo sporné, že navrhovatelia sú oprávnenými osobami podľa § 2 ods. 1 a ods. 2 písm. c/ zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a že spĺňajú podmienky podľa § 3 ods. 1 písm. l/ citovaného právneho predpisu, pričom im bol priznaný nárok na náhradu z dôvodu, že pozemok po prechode na štát je vo vlastníctve právnickej osoby (§ 6 ods. 1 písm. a/ citovaného právneho predpisu), pričom náhradu poskytne Slovenský pozemkový fond.

Vo svojom odvolaní, ako aj v opravnom prostriedku podanom proti preskúmanému rozhodnutiu odporcu, navrhovatelia namietali nezákonnosť konania odporcu predchádzajúceho vydaniu preskúmaného rozhodnutia spočívajúcu v jeho neprimeranom trvaní a v ním nezavinených prietahoch konania, v dôsledku čoho mali byť ukrátení na svojich právach, ktoré im garantoval zákon č. 503/2003 Z. z. až do jeho zmeny zákonom č. 571/2007 Z.z. Iné námietky voči rozhodnutiu a konaniu prvostupňového súdu, ako aj odporcu neuviedli.

Z obsahu administratívneho spisu bolo zistené, že odporca konanie sp. zn. OPÚ-2005/00728 prerušil prvý raz rozhodnutím z 10. januára 2005, č. OPÚ-2005/00728-2 s tým, že navrhovateľa 1/ súčasne vyzval na odstránenie nedostatkov podania a súčasne ho poučil o tom, ktoré doklady treba do konania doložiť, respektíve ktoré skutočnosti uviesť. Počas konania zomrela matka navrhovateľov 1/ a 2/a bolo potrebné doložiť ďalšie doklady a zisťovať ďalšie údaje. Rozhodnutím z 12. novembra 2008, č. OPÚ-2008/01036-8/Bd odporca opätovne prerušil konanie a vyzval navrhovateľa 1/ na odstránenie nedostatkov jeho podania. Následne 28. mája 2009 vydal preskúmané rozhodnutie, ktorým rozhodol, že navrhovatelia sú oprávnenými osobami podľa § 3 ods. 1 písm. 1/ zákona č. 503/2003 Z. z. a priznal im právo na náhradu podľa § 6 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 zákona č. 503/2003 Z. z.. O konkrétnej forme náhrady, respektíve o výške finančnej náhrady odporca nerozhodoval, keďže toto oprávnenie mu zo zákona neprislúcha.

Rozhodnutie (správneho orgánu) musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti (§ 46 zák. č. 71/1967 Zb. Správny poriadok). Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva správnomu orgánu okrem iného povinnosť rozhodnúť v súlade s predpismi platnými a účinnými v čase vydania rozhodnutia.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu v medziach opravného prostriedku bolo vydané v súlade so zákonom, a teda krajský súd rozhodol správne, ak toto rozhodnutie potvrdil.

Odvolanie navrhovateľov neobsahuje námietky spôsobilé ovplyvniť posúdenie danej veci inak, než ako ho posúdil súd prvého stupňa (§ 220 a § 221 v **spojení s § 246c ods. 1 veta prvá** OSP). Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací nezistil v konaní súdu prvého stupňa vady, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ku ktorým by bol povinný prihliadať z úradnej moci (§ 212 ods. 3 v **spojení s 246c ods. 1veta prvá** OSP).

K námietke navrhovateľov ohľadom neprimeraného trvania konania predchádzajúceho vydaniu rozhodnutia odporcu odvolací súd uvádza, že dĺžka správneho konania ani prípadné prieťahy v konaní nezakladajú nezákonnosť rozhodnutia vo veci. Prieťahy v konaní však môžu byť dôvodom na podanie sťažnosti v zmysle § 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

pre rozpor s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky či čl. 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 OSP v spojení s § 250j ods. 3 veta druhá OSP a § 250l ods. 1 OSP potvrdil. Stotožnil sa pritom so závermi Krajského súdu v Prešove uvedenými v odôvodnení jeho rozsudku rešpektujúc tiež viazanosť odvolacieho súdu rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 OSP a § 142 ods. 1 OSP tak, že navrhovateľom ich náhradu nepriznal, pretože v tomto konaní neboli úspešní, a odporcovi preto, že mu žiadne trovy z dôvodu podania neúspešného odvolania navrhovateľov nevznikli a ani ich náhradu neuplatnil.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25.novembra 2010

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková